

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a

Anul școlar 2020 – 2021

Limba și literatura română

pentru școlile și secțiile cu predare în limba maghiară

Testul 13

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

(70 de puncte)

Citește cu atenție textele de mai jos.

Textul 1

CURIOZITĂȚI DESPRE REGATUL GHEȚURILOR

- Cea mai joasă temperatură înregistrată vreodată pe pământ a ajuns la -89, 2 grade Celsius. Se întâmpla pe 21 iulie 1983.
- Văile uscate ale Antarcticii, care sunt neacoperite de zăpadă sau gheață, sunt cele mai aride* zone de pe Terra.
- Este continentul unde vântul bate cel mai des și cel mai tare: vitezele pot ajunge și la 320km/h.
- Ca dimensiune, ocupă locul al 5-lea în topul continentelor.
- Procentul de gheață este de 99%.
- Continentul are totuși resurse prețioase: 70% din rezervele de apă dulce ale Terrei.
- Dacă s-ar topi integral masa de gheață din partea de vest, nivelul mării s-ar ridica cu aproximativ 5 metri.
- Grosimea medie a gheții este de aproape 1,6 kilometri.
- Dacă includem și insulele și ghețurile plutitoare, suprafața continentului atinge 14 milioane de kilometri pătrați, adică ar fi de 1,5 ori mai mare decât suprafața SUA.
- Munții Gamburtsev se află în interiorul continentului, cu vârfuri care depășesc 3000 de metri.
- Ascuns sub gheață este și lacul Vostok, cel mai mare dintre cele 200 răspândite pe tot continentul.
- Tot în Antarctica găsim și muntele Erebus, cel mai sudic vulcan al planetei, care găzduiește singurele lacuri de lavă permanente.
- Nu se știa despre existența acestui ținut până în 1820. Douăzeci de ani mai târziu a fost confirmat faptul că nu era doar un grup de insule, ci un continent întreg.
- Norvegianul Roald Amundsen a fost primul care a atins Polul Sud, pe 14 decembrie 1911, învingându-l pe englezul Robert Scott.
- Mare parte a Antarcticii este în întuneric total în timpul iernii.
- Cele mai întâlnite animale antarctice nu sunt pinguinii, ci o specie de viermi. Pinguinii însă, cea mai frecventă specie de păsări, trăiesc în colonii cu populații care ar rivaliza cu unele orașe.

foto: Felicity Aston, Wikimedia Commons

***, *Antarctica: curiozități despre regatul ghețurilor*, www.historia.ro

*aridă – uscată; neroditoare

Textul 2

O singură dată văzusem flori de gheață.

S-a întâmplat în vacanța de iarnă când eu aveam șase ani, iar Abby, doisprezece. A dat buzna în camera mea îmbrăcată în pijamaua ei de flanelă verde.

— Charlie, trezește-te! Trebuie să vii să le vezi înainte să dispară!

Ne-am luat gecile pe noi, ne-am băgat picioarele goale și pantalonii de pijama în cizmele de zăpadă și ne-am întrecut până afară, în josul străzii până la plaja stâncoasă care duce la lac. Stâncile care cobora u până la gheață erau alunecoase, dar Abby m-a ținut strâns de mână. Când muchiile lor zimțate au făcut loc gheții netede și întinse, mi-a dat drumul și a îngenuncheat să se uite la un petic de zăpadă de deasupra acelei întinderi întunecate.

Doar că nu era zăpadă. Noaptea de dinainte fusese senină și geroasă. Părea că mulțimea de stele care împrăștiaseră o lumină rece căzuseră din cer și se transformaseră în cristale în lumina dimineții. Un câmp plin cu ele se întindea pe gheață de la malul nostru și până la insula de departe.

— Sunt minunate!

Am fost convinsă că sunt magice. Abby a zis că și ea crede același lucru – iar o dimineață care începe cu flori de gheață care împodobesc lacul n-are cum să nu se transforme într-una magică.

Am alergat înapoi acasă, în bucătăria mirosind a clătite cu sirop de arțar, și i-am povestit mamei despre flori și despre posibila magie. Ne-a zâmbit de parcă avea un secret și, înainte să apucăm să întrebăm unde e tata, el a intrat pe ușă cu Denver în brațe. Știam că o să primim un pui de labrador auriu – doar că nu chiar în ziua aia.

Mai târziu, când l-am scos pe Denver la joacă, soarele topise frumoasele margini ale florilor de gheață și le transformase într-un strat normal de gheață. Dar, pentru câteva ore, ele decoraseră lacul cu aceeași magie ca a lui Jack Frost*, pentru Denver și pentru noi.

Acum, în fiecare an, în prima cea mai rece dimineață de iarnă, mă duc în camera lui Abby și sar în patul ei până se ridică și vine cu mine afară să ne uităm. Uneori, găsim lacul învolburat* de valuri înghețate care aruncă țurțuri de gheață pe stânci. Uneori, lacul stă sub o pătură tăcută de ceață înghețată, care formează vârtejuri pe care nici nu le simți. Uneori e înghețat bocnă, acoperit de un strat negru de gheață.

Dar florile de gheață au apărut o singură dată până acum.

În săptămâna asta de vacanță am avut sentimentul că trebuie să apară iar. Și de ce nu azi?

E un an nou, în sufragerie sunt confetti lipite de covor de la petrecerea din noaptea trecută, iar pe frigider e un calendar nou, cu pagini lucioase. Pe calendar e încercuită o dată, 28 ianuarie, ziua în care o să-mi cumpăr rochia specială pentru concursurile de dans irlandez. [...]

Un an nou. Un calendar nou. O rochie nouă. Dorințe noi.

Și temperaturi-record. Așa a zis noaptea trecută prezentatorul care a anunțat vremea purtând o pălărie pentru petrecerea de revelion. Temperatura trebuia să ajungă la minus douăzeci și două de grade. [...]

Alerg pe hol până la camera lui Abby, bat la ușă, apoi intru și sar în patul ei.

— Abby, trezește-te! Trebuie să mergem să vedem dacă au apărut florile de gheață!

Stau în genunchi, mă bâțai și aștept să se ridice în capul oaselor și să mă lovească cu perna, cum face uneori.

Abby își trage perna peste cap.

— Charlie, e șapte. Lasă-mă-n pace.

Are vocea răgușită, de parcă s-ar îmbolnăvi. Dar nu-mi vine să cred că ar rata florile de gheață.

adaptare după Kate Messner, *A șaptea dorință*, traducere de Ioana Vilcu

*Jack Frost – personaj mitologic răspunzător, printre altele, de vremea geroasă și de florile de gheață

*arțar – arbore cu lemnul alb și tare

*învolută – agitată, tulburată

Scrie, în dreptul fiecărui exercițiu, răspunsul pentru cerințele de mai jos, cu privire la textul dat.

A.

1. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a indica dacă este „adevărat” sau „fals”, bazându-te pe informațiile din textul 1. **4 puncte**

Enunțul	Adevărat	Fals
Topirea gheții din Antarctica ar ridica nivelul mării de 1,5 ori.		
În Munții Gamburtsev se găsesc lacuri de lavă permanente.		
În Antarctica e întuneric pe parcursul întregii veri.		
Printre animalele care se găsesc în Antarctica se numără și viermii.		

2. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

Antarctica e considerată un continent începând cu anul

- a) 1820.
- b) 1840.
- c) 1911.
- d) 1983.

Răspunsul corect: .

2 puncte

3. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a indica dacă este „adevărat” sau „fals”, bazându-te pe informațiile din textul 2. **4 puncte**

Enunțul	Adevărat	Fals
Părinții le arată celor două surori florile de gheață.		
Florile de gheață acoperă lacul.		
Abby își cumpără la începutul anului o rochie nouă.		
Charlie participă la concursuri de dans.		

4. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

În anumite perioade lacul este acoperit cu un strat de gheață

- a) aurie.
- b) multicoloră.
- c) verde.
- d) neagră.

Răspunsul corect: .

2 puncte

5. Explică, în două – trei enunțuri, un motiv pentru care Abby nu vrea să se bată cu pernele, valorificând textul 2.

6 puncte

---

6. Transcrie, din textul 2, câte o secvență prin care să illustrezi două sensuri ale cuvântului „noi”.

4 puncte

---

7. Prezintă, în 20 – 30 de cuvinte, o trăsătură a descrierii, valorificând textul 2.

6 puncte

---

8. Crezi că fiecare anotimp are farmecul lui? Motivează-ți răspunsul, în minimum 20 de cuvinte, valorificând textul 2. **6 puncte**

B.

1. Transcrie, din articolul de dicționar, sensul pe care îl are, în textul 2, cuvântul subliniat. **2 puncte**

MÚCHIE, *muchii*, s. f. **1.** Linie de intersecție a două fețe ale unui corp geometric. ◊ Loc. adv. *Pe muchie* = la limită, la extremă. **2.** Margine, dungă a unui lucru, a unei suprafețe. ◊ Expr. *Bătuți pe muchie* = (despre o sumă de bani) din care nu lipsește nimic, care este întreagă, exactă. **3.** Marginea din afară, porțiune laterală a unor obiecte. ◊ Marginea palmei dinspre degetul cel mic. ◊ Partea opusă tăişului unor unelte de tăiat. ◊ Expr. *(Ca sau cât) (de) o muchie de cuțit* = foarte îngust, foarte subțire; foarte puțin. *Pe muchie de cuțit* = într-o situație critică, în primejdie. **4.** Partea cea mai înaltă, ascuțită și prelungită, a unui munte, a unui deal, a unei stânci; creastă, coamă, culme; *p. ext.* coastă a unui munte sau a unui deal; pantă, povârniș. [Pr.: *-chi-e.* – Var.: **múche** s. f.] – Probabil lat. ***mutila** (= *mutulus*).

***, *Dicționarul explicativ al limbii române*

---

2. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

Seria în care toate cuvintele sunt derivate este:

- a) „alunecoase”, „întinse”.
- b) „decoraseră”, „interior”.
- c) „răspândită”, „geroasă”.
- d) „stâncoasă”, „plutitoare”.

Răspunsul corect: .

2 puncte

3. Scrie, în fiecare casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

A. Copiii le place să se dea cu .....

- a) sanie.
- b) sania.
- c) saniei.
- d) sănii.

Răspunsul corect: .

4 puncte

B. Fetita ..... păpușa.

- a) îmbracă;
- b) îmbrace;
- c) să îmbrace;
- d) se îmbracă.

Răspunsul corect: .

4 puncte

C. Florile de gheață ..... sunt magice.

- a) a acestuia;
- b) ale acestuia;
- c) al acesteia;
- d) ale acestei.

Răspunsul corect: .

4 puncte

4. Rescrie secvența „Văile uscate... care sunt neacoperite”, modificând numărul substantivului. 4 puncte

---

---

5. Notează funcția sintactică a fiecărui cuvânt subliniat în enunțul: „Mai târziu, când l-am scos pe Denver la joacă, soarele topise frumoasele margini ale florilor de gheață și le transformase într-un strat normal de gheață”. 4 puncte

Cuvântul	Funcția sintactică
1. am scos	
2. frumoasele	
3. (ale) florilor	
4. le	

6. Redactează un dialog alcătuit din trei – patru replici, adecvat contextului „Am alergat înapoi acasă, [...] și i-am povestit mamei despre flori și despre posibila magie.” În redactarea răspunsului tău, vei utiliza *un substantiv în cazul vocativ și un adjectiv propriu-zis*, pe care le vei sublinia. **8 puncte**

---

7. Rescrie enunțul de mai jos, corectând greșelile de orice fel. **4 puncte**

Dimensiunea ghețariilor variază în funcție cu regiunea.

SUBIECTUL AL II-LEA

(20 de puncte)

1. Motivează, în minimum 20 de cuvinte, faptul că *dorința de a cunoaște lumea* este comună oamenilor de pretutindeni, valorificând unul dintre cele două texte și experiența personală sau de lectură. **6 puncte**

---

2. Redactează o compunere, de 70 – 130 de cuvinte, în care să relatezi o întâmplare prin care trece Charlie, care a plecat să caute din nou florile de gheață. **14 puncte**

În redactarea răspunsului tău, trebuie:

- să respecti succesiunea logică a evenimentelor în concordanță cu cerința dată;
- să utilizezi narațiunea la persoana I;
- să valorifici alte două informații din textul 2 decât cele din cerință.

Pentru conținutul compunerii vei primi 10 puncte, iar pentru redactarea acesteia, 4 puncte.

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă numai dacă vei dezvolta subiectul propus și vei respecta numărul minim de cuvinte indicat.

A large rectangular area with a dashed border, containing 25 horizontal lines for writing.

